

Toezichtvisie Woningstichting Naarden

Juli 2016.

Inleiding

Bestuur en RvC van de Woningstichting Naarden (WSN) hebben een toezichtvisie opgesteld. Dit is overeenkomstig principe 1.1. van de Governancecode Woningcorporaties 2015. Hierin is bepaald dat: *'Bestuur en RvC een visie op besturen en toezichthouden hebben waarbij wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid, de financiering en de onderlinge wisselwerking in rollen. De RvC beschrijft hierin zijn rollen (werkgever, toezichthouder en klankbord) en taakuitoefening als intern toezichthouder'*.

In 2015 is het bestuur van de WSN vernieuwd. Tevens is in 2015 en 2016 de samenstelling van de RvC gewijzigd. Daarnaast zal de RvC later in 2016 verder wijzigen. Dit was een goede aanleiding om de visie op toezicht opnieuw te formuleren en vast te leggen. Deze toezichtvisie zal in de zelfevaluaties nadrukkelijk aan de orde komen en indien gewenst worden herijkt.

Deze toezichtvisie is opgesteld met de huidige kennis en ideeën op het gebied van "good governance. Interne en/of externe veranderingen en opgedane inzichten zijn van invloed op de toezichtvisie. Deze toezichtvisie is dan ook een "levend" document en wordt regelmatig herijkt. De zelfevaluatie, die ieder jaar plaatsvindt en in ieder geval de tweejaarlijkse evaluatie met externe begeleiding van de RvC is hier een geschikt moment.

De toezichtvisie van de Woningstichting Naarden

De RvC heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de toegelaten instelling en de door haar in stand gehouden onderneming. Hij staat het bestuur daarnaast met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de toegelaten instelling en de door haar in stand gehouden onderneming, naar het te behartigen maatschappelijke belang en naar het belang van alle betrokken belanghebbenden¹. Wij zien als betrokken belanghebbenden in ieder geval de huidige huurders, toekomstige huurders, regio, gemeente, wijken en de werknemers WSN. Het bestuur is verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid en de financiering.

De RvC en het bestuur van de Woningstichting Naarden onderkennen de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de governance en het belang van transparantie hierin. Zij onderscheiden voor de RvC de rol van toezichthouder, van klankbord, van werkgever en van netwerker.

Klankbord en toezichthouder

De RvC en het bestuur willen, met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheid, samen de ontwikkeling van de WSN sturen.

Op strategisch niveau is de RvC in eerste instantie klankbord voor het bestuur: bestuur en RvC geven samen vorm aan de visie, het strategisch beleid en investeringen, waarbij een pro-actieve rol van het bestuur wordt verwacht. Bestuur en RvC kiezen voor het in een vroeg stadium voeren van het gesprek, bijvoorbeeld in de vorm van thema bijeenkomsten. Het uiteindelijke beleids- en of investeringsvoorstel wordt uitgewerkt en opgesteld door het bestuur en wordt door de RvC getoetst aan onder andere de wet en regelgeving, aan het beleidsplan, de prestatie afspraken met de gemeente en de financiële haalbaarheid. Zij gebruikt hiertoe het toezichts- en toetsingskader waarin ook de kritische prestatie indicatoren zijn opgenomen.

¹ Art 31.1 woningwet

De RvC van de WSN is een objectiverende actor voor het bestuur en de werkorganisatie, en houdt als aanjager de bestuurder scherp door discussies in te brengen en punten aan te kaarten.

Belangrijke besluiten

De RvC en het bestuur hebben met elkaar afgestemd dat het bestuur bij belangrijke besluiten, bijvoorbeeld de ontwikkeling van de prestatieafspraken met de gemeente, al bij de voorbereiding van het investeringsbod de RvC betreft (klankbordfunctie). Het door het bestuur opgestelde investeringsbod wordt door de RvC getoetst aan het beleidsplan en het strategisch vastgoedbeleid. Als de toets positief is, keurt de RvC het investeringsbod goed (toezichtfunctie). Het bestuur krijgt daarmee een onderhandelingsmandaat richting de gemeente. Het bestuur maakt vervolgens de prestatieafspraken en legt daarover verantwoording af aan de RvC. De RvC toetst of de prestatieafspraken binnen het investeringsbod passen (toezichtfunctie).

Jaarplannen

Een vergelijkbaar proces betreft de totstandkoming van het jaarplan en de begroting. In het verlengde van de jaarstukken van het voorgaande jaar en het meerjarige beleidsplan worden de plannen (jaarplan) voor het komende jaar besproken in de RvC. De klankbordrol wordt hier met name gebruikt voor nieuwe initiatieven. Daarna wordt het jaarplan vertaald in de begroting die door het bestuur wordt vastgesteld na goedkeuring door de RvC. De RvC toetst de begroting aan het afgesproken beleid en monitort vervolgens de uitvoering van het jaarplan en de begroting (toezichtfunctie).

Financieel

In haar rol als toezichthouder is de RvC ook verantwoordelijk voor de aanstelling en opdrachtverstrekking aan de accountant. Dit betekent dat zij de accountant aanstuurt. Daarnaast vindt de RvC het van belang de risico's van de WSN goed in beeld te hebben en financieel in control te zijn. Zij besteedt daarom ieder jaar geregeld voldoende tijd en aandacht aan de interne (risico)beheersingssystemen. Voor de bewaking van de financiële continuïteit ziet de RvC daarnaast ook toe op de toepassing en de tijdige actualisering van het reglement financieel beleid en beheer².

Intern en extern georiënteerd

Voor de klankbord rol en de toezichthouders rol hebben bestuur en RvC een gezamenlijke verantwoordelijkheid om informatie te vergaren. Waar het informatie van de belanghebbenden betreft is het bestuur in de lead. De RvC heeft minimaal één keer per jaar als collectief overleg met de huurdersorganisatie. Daarnaast vergaart de RvC vanuit haar actieve rol opvatting op transparante wijze, ook zelf extern informatie.

In het netwerk van belanghebbenden opereert de bestuurder verder zelfstandig. Zij rapporteert hierover aan de RvC en daar waar een kritisch moment ontstaat vindt overleg plaats tussen RvC en bestuur en de mogelijke rol van de RvC of een commissaris.

Waar het informatie over ontwikkelingen in de sector betreft, hebben de commissarissen een eigenstandige haal- en deelplicht. Van alle commissarissen wordt verwacht dat zij voldoende en relevante opleidingen volgen.

Interne organisatie van de RvC

De voorzitter van de RvC is als regisseur verantwoordelijk voor de organisatie van de RvC. Hiertoe vindt er onder andere een maandelijks regulier overleg tussen voorzitter en bestuur plaats.

De commissarissen brengen in de RvC hun kennis en inzichten in. Afhankelijk van het onderwerp kan een manager of medewerker worden uitgenodigd bij de vergadering, bijvoorbeeld bij de bespreking van de jaarstukken. Als een commissaris een vraagstuk, dilemma of knelpunt aan de orde wil stellen, vindt dit in overleg met de voorzitter plaats. Uitgangspunt is dat commissarissen noch bestuurder elkaar verrassen.

² Zoals dit door de Autoriteit Wonen wordt voorgeschreven en dat deel uitmaakt van het toezichts- en toetsingskader.

De WSN is een relatief kleine woningcorporatie en heeft daarom vijf commissarissen, die ieder een specifieke kwaliteit meebrengen (specialisten op volkshuisvesting, vastgoed, financiën, juridisch en governance) maar allen ook een brede en generalistische helikopterblik hebben. De RvC functioneert als collectief en kent geen commissies.

De WSN beschikt over een reglement van de RvC waarin een aantal interne spelregels en de kwaliteitsprofielen zijn uitgewerkt.

Werkgeversrol

De informatie uit de voorgaande rollen wordt gebruikt om zich als RvC een oordeel te vormen over de prestaties van de bestuurder. Voor de uitoefening van de werkgeversrol van de RvC vindt er periodiek een voortgangsoverleg tussen de voorzitter en de bestuurder plaats. Het functioneringsgesprek en het beoordelingsgesprek met de bestuurder wordt gedaan door de voorzitter en de vicevoorzitter. Tijdens het beoordelingsgesprek worden tevens de doelstellingen voor het volgende jaar geformuleerd.

Het bezoldigingsbeleid voor de bestuurder valt binnen de kaders van de WNT en de beroepsregels van de VTW, is passend bij de maatschappelijke doelstelling van de WSN en wordt in het verslag van de RvC verantwoord.

De werkgeversrol vraagt een bepaalde houding van commissarissen in hun relatie met en de beoordeling van de bestuurder. Hierbij gaat het om zaken als: evenwicht tussen vertrouwen en controle, het vinden van de juiste toon en het gebruiken van ervaring en intuïtie³.

In haar taakuitoefening waakt de RvC van de WSN voor een duidelijk onderscheid tussen zijn rol als 'countervailing power' en zijn rol als 'bondgenoot'. Zij geeft tegenwicht als toezichthouder, als controleur door het bestuur te vragen om alternatieven en scenario's. Zij is bondgenoot als het bestuur dilemma's voorlegt. De RvC is transparant in haar rolkeuze om de wederzijdse verwachtingen duidelijk te maken.

Vergoeding commissarissen

Het bezoldigingsbeleid van de RvC valt binnen de kaders van de WNT en de beroepsregels en de VTW-beroepsregel Bezoldiging commissarissen 2015 en 2016. Het beleid is passend bij de maatschappelijke doelstelling van de WSN en wordt in het verslag van de RvC verantwoord. Declaratie van redelijke onkosten die redelijkerwijze nodig zijn voor het uitoefenen van de functie gaat volgens het principe van gepast declareren, rekening houdend met maatschappelijk aanvaardbare normen. Het 4-ogen principe wordt hierbij toegepast waarbij de voorzitter en de bestuurder de declaraties voor akkoord tekent en de vicevoorzitter de declaraties van de voorzitter voor akkoord tekent.

³ VTW publicatie: de werkgeversrol van de RvC